

L'informe del qui informa

Són nombroses les parelles de mots homòfons —és a dir, que tenen una mateixa pronunciació— formades per un substantiu (i també algun adjectiu o forma adverbial) acabat en *e* i una forma verbal de tercera persona del singular de l'indicatiu present acabada en *a*, vocals que, com se sap, es pronuncien —en català oriental— amb un mateix so de vocal neutra: *tracte* i *tracta*, *dubte* i *dubta*, *afecte* i *afecta*, *rapte* i *rapia*, *respecte* i *respecta*, *conte* i *conta*, *compte* i *compta*, *jutge* i *judga*, *viatge* i *viatja*, *signe* i *signa*, *digne* i *digna*, *sobte* (de *sobte*), *l'sobta*, etc. Amb l'anteposició a alguns d'aquests mots de la forma *el*, alhora article i pronom, es poden formar també diverses parelles de frases igualment homòfones: *el traete* (l'acord) i *el tracta* (tracta aquell personatge), *el signe* (el senyal) i *el signa* (signa aquell document). Comptant amb l'homofonia del pronom *em* i de la preposició *amb*, podem fins i tot formar dues frases homòfones com *el jutge em respecta* i *El jutja amb respecte*.

També es troben en el mateix cas que hem exposat les parelles de substantiu (o adjectiu) i forma verbal *informe* i *informa*, *conforme* i *conforma*, *deforme* i *deforma*, *uniforme* i *uniforma*. Existeix, però, en la pronunciació d'aquests mots, una certa tendència a distingir entre la forma nominal i la verbal, dit altrament, a pronunciar amb so de *e* final les formes *informe*, *conforme*, etc., sens dubte a

causa d'una incorporació més tardana d'aquests mots al llenguatge comú. Cal considerar que aquesta pronunciació és castellanitzant i inadequada. Qui no distingeix, en la pronunciació, entre *dubte* i *dubta*, *jutge* i *judga*, *signe* i *signa* o *viatge* i *viatja*, ha de pronunciar exactament igual, com a mots perfectament homòfons, *informe* i *informa*, *conforme* i *conforma*, etc., en frases com *Un informe secret* i *Ens informa de la situació*, *Un objecte deforme* i *Sempre deforma la realitat*.

Cal vetllar, però, no únicament la pronunciació sinó també l'ortografia. És a dir, s'ha de tenir en compte, en l'escriptura de tots els mots indicats, si són noms o adjectius (amb *e* final) o bé formes verbals (amb *a* final). En un cert tipus de llenguatge actual, tan inclinat, especialment en simples indicacions, títols, referències, etc., a una injustificada economia en l'ús d'articles i preposicions, podem trobar frases en què no sabem ben bé si hom ha volgut fer ús del substantiu *informe* o de la forma verbal *informe*: *Informe Direcció comarcal* o *Informa Direcció comarcal*. Totes dues solucions es poden justificar quant a la terminació del mot inicial, però, sintàcticament, cap de les dues no és recomanable. Nosaltres, sense vacillar, diríem *Informe de la Direcció comarcal* o *La Direcció comarcal informa*.